

Over bèta's en alfa's

Alweer een stukje naar aanleiding van een stuk van Johannes Visser. Maar ik kan het niet laten. Johannes luidt vandaag de noodklok over het C&M-profiel in de bovenbouw van havo/vwo. Naar zijn idee kiezen te veel leerlingen een bèta-profiel en lopen zij straks het risico geen baan te kunnen vinden. Een paar associaties sprongen in mijn gedachten.

Zelf heb ik eind jaren tachtig mijn vwo afgerond met een vakkenpakket waarin zowel economie, geschiedenis, Latijn als wiskunde-B zat. Een bèta-cultuur-profiel zou je kunnen zeggen. Nog steeds heb ik spijt dat ik het advies van mijn vader om natuurkunde als 8e vak te nemen, niet heb opgevolgd.

Het interessante is, dat ik veel overeenkomst heb ervaren tussen Latijn en wiskunde B. Het was allebei puzzelen, en hard werken. Zowel voor Latijn als wiskunde gold (voor mij dan) dat iedere dag oefenen vrijwel noodzakelijk was om ongeschonden de eindstreep te halen. Maar het was het benutten van mijn eigen creativiteit, binnen een set strikte regels, wat ik het leukste vond aan beide vakken.

Waarmee ik wil zeggen, dat ik denk dat bèta's niet per se a-creatief zijn. Mijn vrienden, die wel allemaal een bèta-profiel hadden, lazen dezelfde boeken als ik en konden heel goed meepraten over economische en historische ontwikkelingen. Dat bleef ook op de universiteit zo, waar huisgenoten die natuurkunde studeerden, of mathematische psychologie, ook geïnteresseerd bleken in literatuur en films.

Het punt met de bètavakken is, dat het, meer dan alfa- en gammavakken, oefening vergt. Het gaat hier om een kennisbasis die je niet makkelijk tot je neemt en waarbij de toepassing van alle regels nauw luistert. Dat kun je maar beter leren als je jong bent, want hoe ouder je wordt, hoe moeilijker je hersenen die ingewikkelde regels opnemen, en hoe minder tijd je hebt om ze in te oefenen. Daarna zijn er nog jaren waarin je de creativiteit om die regels goed toe te passen, verder kunt verfijnen.

Ik herinner me een natuurkundeleraar, die een veelbelovende leerling aan zijn bureau kreeg met de vraag of hij nou economie of natuurkunde moest gaan studeren. Hij antwoordde: 'Natuurkunde, want dan kun je altijd nog econoom worden. Andersom gaat niet.' Jaren later kwam hij hem tegen: de jongen studeerde economie én natuurkunde.

En ik herinner me een gastcollege bij organisatiepsychologie van een topman uit het bedrijfsleven. In de pauze dromden wij studenten rondom het kathedraken samen om iets van zijn succes op ons af te laten stralen. Iemand vroeg: 'Wat moeten we doen om een succesvolle organisatieadviseur te worden?' De man glimlachte en zei: 'Wiskunde studeren.' Dat had hij ook gedaan.

Vervelend misschien voor Johannes, maar zo is het. Het vroeg aanleren van een complex geheel aan regels en de discipline om die zorgvuldig toe te passen, heeft blijkbaar voordelen die in het latere leven zich uitbetalen.

Mijn dochter staat eind dit jaar voor de keus om een profiel te kiezen. Tot nu toe staat NTG bovenaan haar lijstje. Ik zal weinig doen om haar daarvan af te praten. Ik heb er het volste vertrouwen in dat zij er later een fijne baan mee zal kunnen vinden.